

GROEN DOET GOED UTRECHT

JAARVERSLAG

2022

BUITENBALIES
IN NIEUWEGEIN

AVONTUURLIJKE
BOSUITJES IN ZEIST

OVER DE BRUGFEEST
IN UTRECHT

21.597 KINDEREN EN
OUDERS BEREIKT

Groen
DOET
Goed

1. OVER GROEN DOET GOED

Groen doet goed is een initiatief van IVN en een samenwerkingsverband van de gemeenten Amersfoort, De Ronde Venen, Houten, Leusden, Nieuwegein, Utrecht, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist en de Provincie Utrecht. Samen zorgen we ervoor dat kinderen tussen 4 en 12 jaar (en hun opvoeders) de natuur bij hen in de buurt beleven met allerlei leuke en leerzame activiteiten. Hierbij ligt het accent op activiteiten in versteende wijken.

Wie zijn de partners

De deelnemende gemeenten hebben in de afgelopen jaren een lokaal netwerk opgebouwd. Hierbij zijn onder andere welzijnsorganisaties, (brede) scholen, zzp-ers, natuurorganisaties, IVN-afdelingen en NME-centra aangesloten. Ook de terreinbeherende organisaties als Staatsbosbeheer en Utrechts Landschap zijn in sommige gemeenten betrokken. Alle lokale netwerken worden verder in het jaarverslag in beeld gebracht.

Financiering

De activiteiten van Groen doet goed sluiten aan bij pijler 3 “Beleven en betrekken” van de Natuurvisie en werden mogelijk gemaakt dankzij de subsidie van de provincie Utrecht. Elke gemeente heeft naast de ontvangen subsidie minimaal eenzelfde bedrag bijgedragen aan de financiering.

Wat hebben we bereikt in 2022

2022 was alweer het zevende Groen doet goed-jaar. De succesformule van Groen doet goed is doorgezet. Ondanks een restje corona aan het begin van het jaar hebben bijna 22.000 kinderen en ouders dankzij Groen doet goed de natuur in hun eigen buurt ontdekt. Zoals inmiddels traditie hebben we ook in 2022 gewerkt aan een gezamenlijk product. In september organiseerden we [Groen doet goed ontmoet](#) voor alle betrokkenen. Bij Het Groene Huis in Amersfoort stond een inspirerende dag klaar met een lezing door boswachter Marieke Schatteleijn en diverse workshops om inspiratie op te doen voor nieuwe natuuractiviteiten.

Hoe verder

Alle gemeenten gaan op dezelfde voet verder en zoeken nieuwe partners en mogelijkheden om meer kinderen (vaker) een natuurervaring te bieden. In 2023 willen we toewerken naar een vervolg van Groen doet goed, aangezien 2023 het laatste jaar is van de huidige vierjarige cyclus.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het bereik van alle activiteiten visueel weergegeven en in hoofdstuk 3 staat dit verder uitgesplitst. Daarna wordt ingezoomd op de deelnemende gemeenten. Het jaarverslag wordt afgesloten met de (onzichtbare) spin-off van Groen doet goed.

2. RESULTATEN

21.597 KINDEREN EN OUDERS BEREIKT*

3.422 kinderen van 2-3 jaar
8.211 kinderen van 4-8 jaar
6.160 kinderen van 9-12 jaar
3.804 ouders en begeleiders

* Incl. een deel van het bereik door het verspreiden van grote aantallen drukwerk

89 ACTIVITEITEN WERDEN IN TOTAAL 700 KEER GEORGANISEERD VOOR

Kinderen en ouders (vrije tijd)
Scholen
BSO en naschoolse activiteiten
Vrijwilligers van Groen doet goed
Wijkbewoners
Aanleg of inrichting van een object of route

OP DE VOLGENDE PLEKKEN

(Speel)bos	Moestuin	Voedselbos
Park	BSO	Bibliotheek
Landgoed	Kinderboerderij	Buurthuis
School(plein)	Fort	Buurttuin
NME-centrum	(Natuur)speeltuin	Online

GROEN DOET GOED ONTMOET

- Uitwisseling door het netwerk
- Trotse terugblik op al 7 jaar Groen doet goed
- Inspirerende lezing door boswachter Marieke Schatteleijn
- 3 goed gewaardeerde workshops voor en door het netwerk
- Volop ontmoeting, uitwisseling en waardering voor het programma

GROOT BEREIK VIA KIDSPROOF

- 1.103.000 views van Groen doet goed activiteiten en blogs op kidsproof.nl/utrecht
- 98.000 views van Groen doet goed activiteiten op Facebook
- Gemiddeld 3.400 lezers per nieuwsbrief

3. ALLE ACTIVITEITEN*

Gemeente	Activiteiten	Frequentie	Bereik aantal kinderen en ouders
Amersfoort	Combinatiefunctionarissen natuur	Vaker dan 10 keer	4.500
	Kleutersafari	Vaker dan 10 keer	90
	Peuters in het wild	Vaker dan 10 keer	230
	Natuuratelier	4-10 keer	46
	Werken in de kindertuin	Vaker dan 10 keer	11
	Natuurwerkkids	4-10 keer	12
	Wijk NME Liendert-Rustenburg	4-10 keer	40
	Groene kinderactiviteiten bij de Groene Markt CNME	1 keer	1.000
	Kabouterdag	1 keer	1.000
De Ronde Venen	Buitenlesdag	1 keer	700
	Moestuineren met de klas	4-10 keer	85
	Mama Lokaal Peuters in het Wild	4-10 keer	90
	De Avonturenclub	2-4 keer	60
	Natuuravonturenclub Ruige Hof	Vaker dan 10 keer	12
	Overleven in de natuur' club, 4-6 jaar	Vaker dan 10 keer	8
	Overleven in de natuur- club voor 7+	Vaker dan 10 keer	10
	Het Koolmeespad	4-10 keer	148
	Kookclub: Koken uit de natuur	4-10 keer	57
	Natuurspeelplekken De Ronde Venen	4-10 keer	288
	Sijsjes en drijfsijsjes	2-4 keer	42
	Voedselkringloop dag voor groep 8	4-10 keer	23
Houten	Buitendag	1 keer	122
	Ontdek de Keercamp	1 keer	233
	Activiteiten NME Houten	4-10 keer	211
	Speurtocht Hans en Grietje	Download	90
	Wildplukken voor gezinnen	2-4 keer	40
	Activiteiten Natuurontdekplek	4-10 keer	122
	Broeihoop omzetten voor de ringslangen	1 keer	25
Leusden	Buitenschool	Vaker dan 10 keer	1.041
	Klimaat Doedag	1 keer	310
	SportXbike	4-10 keer	0
	De Buitenspeelkaart	Drukwerk	3.000
	Familiewandelingen	2-4 keer	27
	Peuterochtenden	4-10 keer	771
	Buitenweek	4-10 keer	435

Gemeente	Activiteiten	Frequentie	Bereik aantal kinderen en ouders
Nieuwegein	Groene markt Kerkveld	1 keer	131
	Voedselbosje Hamersstraat	2-4 keer	14
	Buitenlessen	4 -10 keer	203
	Betere Buurten	1 keer	55
	Buitenbalies	Vaker dan 10 keer	906
	Moestuinessen	4 -10 keer	147
	Bloembollenfeesten	2 keer	56
	Eetbaar Landschap - wildplukken	1 keer	8
	Dieren blij, buurt zwerfafvalvrij	1 keer	58
Utrecht	Vrij spelen en groenonderhoud in Speeltuin Noordse Park	2-4 keer	30
	Bosuitje Stadssafari	2-4 keer	45
	Avonturenclubs	Vaker dan 10 keer	330
	Over de brug feest	1 keer	405
Wijk bij Duurstede	Natuuractiviteiten buurtmoestuin de Engk	Vaker dan 10 keer	59
	Activiteiten tijdens landelijke natuurdagen	6 keer	152
	Natuuractiviteit in schoolvakanties	4 tot 10 keer	75
	Verschillende moestuinactiviteiten	4-10 keer	73
	Kidsclub Funny Nature	Vaker dan 10 keer	15
	Natuurweek Funny Nature	4-10 keer	50
	Moestuinieren	Vaker dan 10 keer	97
	Aanleg natuurlijke speelplekken	2-4 keer	120
	Dierendagactiviteit	2-4 keer	490
	Pompoenendag	1 keer	45
	Boerenkoolfeest	1 keer	42
	Natuuractiviteiten bij open dagen en meewerkdagen Wijkse Moestuin	2-4 keer	35
	Natuurlessen Oekraïense kinderen	Vaker dan 10 keer	9
	Natuuractiviteit voor BSO de Bik	1 keer	38
Woerden	"Alle groenten in de soep" lessen	4-10 keer	125
	Groene activiteiten InBredius	Vaker dan 10 keer	1400
	Workshops "50 dingen die je gedaan moet hebben voor je 12e"	3 workshops van 6 activiteiten	52
	Speelbos Woerden	4-10 keer	80
	Gi-ga-groen (kinderboekenweek)	Vaker dan 10 keer + drukwerk	1.950
Zeist	Speelbos natuurspecials	Vaker dan 10 keer	83
	Moestuinessen op meerdere locaties	Vaker dan 10 keer	194
	Buitenlesdag	1 keer	1.500
	Peuters in het Wild	4-10 keer	24
	Avontuurlijk Bosuitjes	2-4 keer	123
	Voedselbosrand Vollenhove	1 keer	32

* Van deze activiteiten zijn de gegevens bekend. Mogelijk zijn er in een paar gemeenten nog andere Groen doet goed-activiteiten of werkzaamheden geweest, hiervan zijn geen bereikcijfers bekend.

4. JAARVERSLAGEN GEMEENTEN

AMERSFOORT

UITGELICHT

Beleef Het Beekdal

In 2022 kreeg WijkNME Het Beekdal een nieuwe naam die uitstraalt waar zij voor staan: Beleef Het Beekdal. En dat gebeurde volop! Er waren activiteiten en evenementen voor alle leeftijdscategorieën én voor alle talenten en voorkeuren van kinderen. Zo konden de harde werkers meedoen met de natuurwerkdagen als Natuurwerk. En fijnproevers konden heerlijk aan de slag in de Kindertuin en met de oogst. In de schoolvakanties combineerden 'Beleef Het Beekdal', ABC (Brede School), SRO (buurtsport), Ontmoetingscentrum Entree en de Buitenkasten van Indebuurt033 hun activiteiten. Daarmee werden juist kinderen bereikt die anders niet naar het park waren gekomen.

Combinatiefunctionarissen natuur bij de evenementen van het CNME

In 2022 organiseerde CNME Amersfoort twee groene evenementen op Landgoed Schothorst: de Groene markt op 22 mei en een Kabouterdag op 4 oktober. De combinatiefunctionarissen natuur verrijkten deze dagen met extra natuuractiviteiten. Op de Groene Markt konden kinderen van 4 tot 12 jaar bij de Groen doet Goed kraam knutselen met vondsten uit de natuur. Bekijk [dit filmpje](#) voor een impressie van de dag. De Kabouterdag is vooral gericht op peuters en kleuters. Zij konden met de combinatiefunctionarissen hun eigen (fantasie)diertje maken van materialen uit de natuur, in het bos speuren naar paddenstoelen of eten zoeken en maken voor de kabouters.

Hoe gaat Groen doet goed in Amersfoort verder?

De combinatiefunctionarissen natuur blijven actief vanuit de ABC scholen. Vanuit die samenwerking krijgen ze (mogelijk) ook een rol bij de verrijkte schooldag. Daarnaast blijven we kansen onderzoeken voor nieuwe en bestaande wijk NME's. Ook de samenwerking bij de evenementen van het CNME zetten we voort. Daarbij gaan we ook kijken of zij een bijdrage kunnen leveren aan het educatief gebruik van groene of vergroende schoolpleinen.

DE RONDE VENEN

Gemeente
De Ronde Venen

Team
Sportservice
De Ronde Venen

Tympaan
De Baat

De kracht van verbinden en versterken

De Windroos
Dalschool™

De Woudreus
Natuur en Milieu Educatie Centrum
Wilnis

ouderslokaal
ouders voor ouders

Ineke Bams
Natuurbeleving & Duurzaamheidseducatie

Onderdeel van Tympaan-De Baat

Natuurspeelplekken
De Ronde Venen

@natuurspeelplekken
@natuurspeelplekken

PAARDEBLOEM
NATUURACTIVITEITEN

Clara Timmerman
Alleenweg 112
3972 AB Driebergen
06 - 12 60 34 28
info@paardebloem.org
www.paardebloem.org
www.kinderlandjeinforbio.nl

UITGELICHT

Klassemoestuin

Leerlingen van groepen 3 & 4 van 3 basisscholen (totaal 81 leerlingen) hebben van maart tot de zomervakantie wekelijks met de handen in de tuinaarde gewerkt. Bij elke school zijn 3 moestuinbakken geplaatst en onder begeleiding van een moestuincoach en een vrijwilliger van NME-centrum De Woudreus hebben zij aardappelen, erwtjes, tomaten, tuinbonen, sla, aardbeien, rucola en komkommer gezaaid, opgekweekt en geoogst. Niet alleen de leerlingen verwierven de vaardigheden van het moestuinieren, ook de betreffende leerkrachten werden betrokken bij het proces, met als doel dat ze de komende schooljaren zelfstandig met hun leerlingen aan de slag kunnen.

Natuurspeelplekken

In het eerste jaar dat gemeente De Ronde Venen deelnam aan het Project Groen doet Goed hebben buurtbewoners van enkele parkjes in De Ronde Venen subsidie aangevraagd voor natuurlijke speeluitdagingen voor kinderen. In de daarop volgende jaren hebben zij met Groen doet Goed subsidies de speelplekken uitgebreid en vooral ook activiteiten aangeboden aan kinderen. Daarnaast hebben deze initiatiefnemers de gemeente zo enthousiast gekregen voor natuurspeelplekken dat er nu een werkgroep onder leiding van de gemeente is die werkt aan de verdere ontwikkeling van een natuurspeelplek in het Speelwoud. Vooruitlopend op deze ontwikkelingen is afgelopen zomer is een waterpomp geplaatst en liggen er bossen met takken waar kinderen o.a. hutten mee kunnen bouwen. En hier wordt gretig gebruik van gemaakt. Niet alleen door gezinnen met kinderen, ook leerkrachten komen er met hun leerlingen tijdens juffendag en de Giga-Groene activiteiten gekoppeld aan de Kinderboekenweek 2022 hebben op die plek plaatsgevonden.

Hoe gaat Groen doet goed in De Ronde Venen verder?

Een aantal succesvolle activiteiten wordt in 2023 opnieuw aangeboden (Natuuravonturen in de verschillende kernen, Koken uit de natuur, Buitenlesdag, Natuurbeleving voor de allerkleinsten ..), daarnaast zijn er ook nieuwe aanbieders met mooie buitenactiviteiten die ook voor de toekomst perspectief tot samenwerking bieden, zoals Naar buiten in De Ronde Venen voor 'nieuwkomers', 'Ravotten weekend' door het Eiland van Hein en Roots buitenavonturen door Ruud Witte.

HOUTEN

UITGELICHT

Verwenmiddag

Op woensdagmiddag 29 juni genoten zowel jongens als meiden van de verwenmiddag georganiseerd door NME/Groen doet goed. Eerst tot rust gekomen met wat yoga oefeningen. Daarna gingen ze op pad om kruiden te plukken voor de thee en het gezichtsmasker. De twee soorten thee werden natuurlijk geproefd en beoordeeld. Het aanbrengen van het gezichtsmasker was hilarisch voor de kinderen. Tenslotte mochten ze een mooie hoofdband maken met natuurvondsten. Daarmee konden ze mooi en relaxed op de foto door een professionele fotograaf!

Ontdek de Keercamp

Jaarlijks nodigen Sportpunt Houten, Zomo kinderboerderij en NME Houten de groepen 5 en 6 uit om de Keercamp te ontdekken. Afgelopen jaar was er zoveel animo van de scholen dat we 2 dagen gevuld hebben. De kinderen gaan een half uur footgolfen, een half natuuropdrachtjes doen op het Natuurpad, een half uur fantasiedieren schilderen met schilderclub Ars Peintura en een speurtocht doen op de kinderboerderij met aansluitend spelen in de speeltuin. Als ze weer terug gaan naar school krijgen ze stukjes appel die weer gesponsord zijn door boerderij Nieuw Slagmaat; ook een partner van Groen doet goed. Het is steeds weer een hele geslaagde dag waar veel positieve reacties op komen. Het doel is dat de kinderen later nog eens terugkomen om wat uitgebreider te spelen en de natuur te ontdekken. Het is een mooie samenwerking tussen 3 Groen doet goed partners uit Houten!

Hoe gaat Groen doet goed in Houten verder?

Van 2016 tot en met nu is een aantal projecten en activiteiten uitgekristalliseerd tot een succesvolle Groen doet goed bijdrage. De partners van Groen doet goed Houten geven hier in 2023 graag vervolg aan. Verder zijn we blij dat er zich 2 nieuwe partners hebben aangesloten. Te weten Scouting Schonauwen en Houtense Bijzaken. Dit geeft weer nieuw elan, enthousiasme en nieuwe ideeën. De succesvolle projecten en activiteiten uit de periode 2016 – 2022, vormen de basis voor het jaarplan voor 2023 en worden aangevuld met een aantal nieuwe activiteiten en ideeën. Voor 2023 staan de o.a. de volgende activiteiten op het programma: Buitendag 2023, gezinsdag broeihopen omzetten, ontdek de Keercamp, activiteiten NatuurOntdekPlek (NOP) en NME, wildplukken voor gezinnen, hutten bouwen, upgrade Natuurpad Houten, escapegame testen en inzetten, Nationale Buitenspeeldag, info paaltjes met natuurbelevingsactiviteiten en sport-/survivalparcous voor gezinnen.

LEUSDEN

UITGELICHT

Klimaat Doedag

Op 16 september kwamen 265 leerlingen uit groep 7 samen voor de Klimaat Doedag. Even leek de dag door het slechte weer in het water te vallen. Maar door de flexibele inzet van Fort 33 vonden we snel een droog onderkomen en kon de dag zoals gepland doorgaan. Tijdens de Klimaat Doedag maken de leerlingen door middel van 13 verschillende workshops kennis met diverse klimaat- en duurzaamheidsthema's. In 3 rondes van bijna een uur konden ze zich o.a. verdiepen in het upcyclen van kleding, het maken van verzorgingsproducten met natuurlijke materialen of ervaren wat klimaatverandering kan betekenen voor je leefomgeving. Mede door de inzet van vele enthousiaste en vaak vrijwillige handen werd de dag een groot succes.

Buitenspeelkaart

Bij de startbijeenkomst van het Groen doet Goed netwerk in Leusden kwam naar voren dat er binnen de gemeente veel leuke en uitdagende speelplekken te vinden zijn maar dat niet iedereen die kan vinden. Geïnspireerd door het Groen doet Goed-project uit Houten is de Buitenspeelkaart ontstaan. Op de kaart zijn vooral die plekken en activiteiten naar voren gehaald die laagdrempelig en dicht bij huis te vinden zijn. Zo staan de locaties aangegeven waar je in de openbare ruimte fruit kunt plukken of speelplekken waar je kunt spelen met water of die verscholen liggen in het groen.

De Buitenspeelkaart is in de Buitenweek in juni via de scholen, kinderopvang en de VVV uitgedeeld aan de gezinnen in Leusden.

Hoe gaat Groen doet goed in Leusden verder?

In 2023 zijn 7 projecten gepland waarin een mooie balans is tussen bestaande en nieuwe projecten. De Buitenschool, de Buitenweek, Spelen in de Struintuin en de Klimaat Doedag zijn de vier projecten die in 2023 zullen worden voortgezet. Deze voortzetting is belangrijk om de projecten toekomstbestendig te maken. Naast de bestaande projecten gaan we in 2023 aan de slag met 3 nieuwe projecten. Bij 'Groen doet Goed door de ogen van de jeugdgemeenteraad' gaan de jeugdleden aan de slag met de vraag: op welke manier kan buiten spelen en buiten zijn aantrekkelijk gemaakt worden voor kinderen. Door middel van onderzoek werken zij een voorstel uit dat aan de volwassen raad wordt gepresenteerd. Daarnaast zullen kwetsbare gezinnen via vrijwilligers van verschillende welzijnsorganisaties strippenkaarten ontvangen waarmee zij de speelmomenten in de Struintuin kunnen bezoeken. Naast het uitdelen en beheren van de kaarten zullen de vrijwilligers gezinnen stimuleren om vaker naar buiten te gaan. Tot slot verzorgt SportXperience in 2023 10 beweeg- en speelactiviteiten in de natuur.

NIEUWEGEIN

UITGELICHT

Dieren blij, buurt zwerfafvalvrij

Op 28 mei 2022 heeft basisschool 'de Schouw' het nieuwe doeboek 'Dieren blij, buurt zwerfafvalvrij!' als eerste in praktijk gebracht. Enthousiaste en betrokken kinderen (groep 5) hebben zich voor de dieren in hun betere buurt Schansen Noord ingezet. Prachtig om te zien wat ze allemaal verzamelden, van een kleine stuiterbal tot zelfs een hele laminaatplank. Het motiveert kinderen om tot actie over te gaan door de consequenties van zwerfafval voor dieren beeldend te maken. Dat biedt volgens de docenten een bredere context dan als ze alleen zwerfafval zouden inzamelen. De 'boodschap' was wel aangekomen. Sommige kinderen gingen zelfs na schooltijd verder. Mede door betrokken docenten, ouders en zwerfafvalpakkers (vrijwilligers). Wat een ongelooflijk mooie middag!

Bloembollenfeest Natuurkwartier

Bloembolletjes onder de bomen voor de bijenstal. Voor kinderen van groep 5 van basisschool de Trompetvogel een zonnige Boomfeestdag op het Natuurkwartier. Kinderen ontdekten het verschil tussen bollen en knollen met uien en aardappelen. Laarzen aan en samen gaan naar de plek. Voor de bijenstal vertelde GdNG coach waarom bloembollen belangrijk zijn voor bijen. Hoe ze verwilderingsbolletjes (daslook, bostulpen, narcissen en krokussen) kunnen planten. Iets lekkers bij het kampvuur en een leuke verrassing voor thuis. Natuurlijk een uitnodiging om in het voorjaar naar de bloeiende bolletjes te komen kijken. Wordt vervolgd.

Hoe gaat Groen doet goed in Nieuwegein verder?

In Nieuwegein wordt 'Groen doet Nieuwegein Goed naar de buurten' verder uitgerold. Met als hoofddoel kinderen in hun eigen buurt meer naar buiten en in contact met de natuur te brengen. Dit met de aanpak 'Doe samen iets in, voor en met de natuur in je eigen buurt'. De samenwerking bij bewonersinitiatieven met projectleiders 'Betere Buurten' en 'Klimaatadaptatie' wordt verder uitgebreid.

Het Natuurkwartier Nieuwegein is volop in ontwikkeling. Een nieuwbouw Paviljoen in de plaats van het Milieu Educatiecentrum. Het ontwerp voor het voedselbos, onderdeel van Eetbaar Landschap, is zo goed als afgerond en voor de kinderboerderij is er een nieuwe geitenstal in ontwikkeling. Groen doet Goed - Nieuwegein legt daarom komend jaar de focus zowel op het Natuurkwartier als buurten. De projecten voor 2023 zijn thematisch onderverdeeld: natuurbeleving en netwerk, klimaat en biodiversiteit, gezonde groene leefomgeving en natuur voedt. Dit sluit aan bij onze natuureducatie beleidsvisie (in ontwikkeling): 'De beleving is de basis van een duurzame toekomst. Door iets voor de natuur te doen ontstaat bewustwording en inzicht. Wij inspireren in het belang van gedragsverandering ten goede van de natuur'.

UTRECHT

Speelbos Zuilen

UITGELICHT

Speeltuin Noordse Park

Kind-ouder tuintjes, een kasteel van een glijbaan, duizend verstopplekken en alle ruimte om te spelen zoals een kind dat graag zelf wil. Speeltuin Noordse Park in hartje Utrecht heeft het allemaal en zit daardoor vol verrassingen. Deze bijzondere speeltuin heeft een geweldige ontwikkeling doorgemaakt in de jaren dat het is aangesloten bij het Groen doet goed-programma. Ieder jaar zijn er nieuwe stappen en in 2022 is de magische moestuin van start gegaan. Elke dinsdagmiddag in de tuin aan de slag en mooie en lekkere dingen maken met oogst uit de tuin. Op hun [Facebookpagina](#) wordt elke keer op kleurrijke wijze verslag gedaan van de activiteiten. Zo is het ook voor de kinderen die niet aanwezig waren goed te volgen en eventueel na te maken.

[Lees hier meer over een bezoekje in de winter.](#)

De Avonturenclub

Het grootste deel van het Groen doet Goed-geld wordt in de Avonturenclub gestoken en voor ons is het de grootste speler en we betrekken de meeste kinderen met dit aanbod. Alle kinderen in Overvecht kennen de Avonturenclub inmiddels omdat ze al partner zijn vanaf het begin. Het is een begrip want ouders, broers en zussen en vrienden weten waar je het over hebt als je als kind zegt dat je meedoet met de Avonturenclub. Ook in 2022 zijn er vanuit alle 12 Overvechtse basisscholen in totaal 28 clubs georganiseerd en in Leidse Rijn ook 2 clubs. Voor de kinderen is de Avonturenclub een plek om te groeien. Samen durf je meer, ben je sterker en zie en beleef je meer. Ze leren van en met elkaar. De kinderen doen buiten ervaringen op die ze nooit zullen vergeten. Buiten spelen wordt stukken aantrekkelijker en dat zoeken ze dus ook meer op. Gewoon, in de directe omgeving van hun school en huis. Qua natuurbeleving komen de mooiste ervaringen voorbij: spelen met de wind en een groot doek, vanuit een boom over de sloot springen (en soms nat worden), natuurijs proeven, een onbewoond eiland ontdekken). Mooie beelden zijn ook te zien op: <https://www.instagram.com/avonturenclub.utrecht/>

Hoe gaat Groen doet goed in Utrecht verder?

De organisaties die zijn overgebleven zullen het komende jaar voor invulling van het programma zorgen. Onderlinge samenwerking en versterking hoort daar ook bij. NatuurWijs laat zich zien op het Over de brug-festival, de Avonturenclub en NatuurWijs willen allebei ouders meer betrekken bij de activiteiten eventueel opleiden. Speeltuin Noordse Park heeft avonturenclubactiviteiten op het programma staan. Alle partners zijn zich ervan bewust dat de financiering tot eind 2023 geregeld is. maar daarna onzeker. Dat is een heel lastige onzekerheid die zijn invloed heeft op het enthousiasme van ons allemaal.

WIJK BIJ DUURSTEDEN

UITGELICHT

Een moestuin voor en door de buurt

De buurtmoestuin heeft een duidelijk doel om als middel te dienen om mensen meer in contact met elkaar te brengen, kinderen naar buiten te trekken en bewoners weer trots te maken op hun eigen buurt. Al vanaf het begin wisten de kinderen de weg te vinden naar de buurtmoestuin waar elke vrijdagmiddag natuuractiviteiten georganiseerd werden en ze les kregen in het moestuinieren. Daarna volgden steeds meer volwassenen die kwamen kijken, een praatje maakten en ook steeds meer mee gingen helpen. Vanaf de zomer kon elke maand geoogst worden. Op die speciale dagen werd direct met de oogst een maaltijd bereid. Van jong tot oud hielp mee, proefde en wisselde uit hoe deze groente in hun land van herkomst gegeten wordt. Het waren mooie feestjes.

School(moes)tuin OBS De Werkschuit

Bij de openbare basisschool De Werkschuit helpen alle kinderen van groep 3 tot 8 mee aan de ontwikkeling en uitvoering van het vergroenen van hun school(moes)tuin. Moestuincoach Petra Ekhardt van Natuurlijk heel leuk begeleidt de kinderen in het proces. Ze stimuleert de kinderen in de uitvoering, plannen maken, motivatie om de tuin te vergroenen en de beleving van het buiten in het groen bezig te zijn. Dit laatste is heel belangrijk in deze buitenlessen. Het gaat steeds om ruiken, voelen en eventueel proeven van planten. Daarnaast ligt er veel nadruk op het leven in de tuin. Samen kijken, voelen en luisteren de kinderen om te ontdekken we kleine dieren er leven in de tuin. Dit soort verrassingen zijn minstens zo belangrijk als de aanleg van meer groen. Want om te weten welke beplanting nodig is, zal je moeten weten welke dieren in de tuin leven of welke je graag in je tuin zou willen hebben. Maar er mag natuurlijk ook gespeeld worden in de tuin. Ook de kinderen zijn onderdeel van het geheel. Door met elkaar hiermee aan de slag te gaan, maken we kinderen meer bewust van de natuurlijke samenhang tussen mens, dier en aarde.

Hoe gaat Groen doet goed in Wijk bij Duurstede verder?

In 2023 hebben we min of meer dezelfde natuuractiviteiten op de kalender staan als in de twee voorgaande jaren en ligt de focus vooral op het aanleggen van natuurlijke speelplekken in Wijk bij Duurstede, Langbroek en Cothen. Onderdeel daarvan is de aanleg van een tweede buurtmoestuin in combinatie met een natuurlijke speelplek in de wijk De Heul. En om de natuuractiviteiten nog meer toegankelijk te maken, starten we met het inrichten van een natuureducatief centrum. Van daaruit kunnen we georganiseerde activiteiten verzorgen, maar kunnen scholen, ouders en kinderen ook terecht gedurende openingstijden voor losse opdrachtkaarten, materialen, leskisten etc. Daarom hopen we ook meer partners te kunnen betrekken, zodat nog meer kinderen betrokken worden bij de natuur in hun directe leefomgeving.

WOERDEN

Natuurspeeltuin
Kamerik

UITGELICHT

Gi-ga-groen in de kinderboekenweek

Gi-ga-groen was het thema van de kinderboekenweek. Groen doet goed-gemeenten De Ronde Venen, Woerden en Zeist hebben samen met gemeente Stichtse Vecht twee producten ontwikkeld. In Woerden konden 18 groepen voor Gi-ga-groene avonturen naar de natuurspeelweide op landgoed Bredius komen. Binnen de kortste keren was deze activiteit vol. Nog eens 45 groepen gingen zelf aan de slag met een Gi-ga-groene schatkaart op het schoolplein. Bij beide activiteiten stond het vrij en avontuurlijk spelen in het groen centraal. Op drie zondagen konden bezoekers de kaart met hun kinderen gebruiken en ook hier werd enthousiast gebruik van gemaakt.

Zondagmiddagactiviteiten bij NME-Centrum InBredius

Elke zondagmiddag bieden de gastvrouwen van NME-Centrum InBredius een activiteit aan en dat wordt gewaardeerd. Als het kan buiten, rond de tafel op het voorplein, als het moet binnen in het centrum. Van modderkunst tot blaadjespret en van oerverven tot het pluizen van braakballen van... ooievaars! Hoogtepunten waren de Imkerijdag half juli en het Oogstfeest eind september. Omdat er altijd iets te doen is, weten steeds meer mensen het centrum te vinden. Ook hangt er bijna elke week een nieuwe activiteit op het informatiebord buiten, zodat je op elk moment van de week inspiratie voor een leuke, groene activiteit krijgt.

Hoe gaat Groen doet goed in Woerden verder?

Groen doet goed Woerden gaat verder met de succesactiviteiten. De naschoolse activiteiten '50 dingen die je gedaan moet hebben in de natuur voor je twaalfde' blijft bijvoorbeeld een succesnummer. Meestal zit een activiteitenreeks ruim voor aanvang vol. Daarnaast houden we ruimte voor spontane ideeën die gedurende het jaar ontstaan.

ZEIST

UITGELICHT

Voedselbosrand in Vollenhove

Vlak achter basisschool Op Dreef is dit jaar een voedselbosrand aangelegd. Onder de bezielende begeleiding van de zeer ervaren tuinbouwleraar Martin staken leerlingen van de school bij alle aanlegfasen hun handen uit de mouwen. Het inzaaien van groenbemesters voor de zomer werd een mooie combi van natuureducatie en beweging; na het inzaaien renden de kinderen met hun hark over het ingezaaide stukje land. Ook bij het maken van de houtsnipperpaden hielpen leerlingen mee, evenals bij het inplanten van struiken en bomen begin november. En na alle inspanning was er een heerlijk soepje. Een mooi project waarbij door veel partners in de wijk is samengewerkt. Naast de enthousiaste werkgroep Voedselbossen in Zeist heeft ook Groengroep Vollenhove volop geholpen.

Moestuinclub Op Dreef

Al een aantal jaren kunnen leerlingen uit de groepen 4 t/m 6 van Op Dreef meedoen met de naschoolse moestuinclub. In de twee moestuinbakken op het plein gaat moestuincoach Clara Timmerman met hen aan de slag; samen beleven ze een heel seizoen van zaaien, wieden, water geven, oogsten en natuurlijkopeten. De zelfgemaakte pesto van zuring is favoriet. Mooie 'bij-oogst' is dat Clara de houding van de kinderen ten opzichte van allerlei bodemdieren, zoals slakken tijdens het seizoen ziet veranderen. Van "vies, op deze groente heeft toch geen slak gelopen, juf? Dan kan ik het niet eten hoor" tot "Leuk, dit is mijn slakje; kijk eens wat ie doet!". Ervaringen die ze niet meer vergeten.

Hoe gaat Groen doet goed in Zeist verder?

Een aantal activiteiten lopen zo goed dat ze ook in 2023 weer op de planning staan: de natuurspecials van het speelbos in Vollenhove en Zeist-West, moestuinclub/les en de avontuurlijke bosuitjes. Na een lange voorbereiding hopen we dat de wilde bijen expeditie dit jaar in uitvoering kan gaan. Tenslotte organiseren we met de gezamenlijke partners een klein Groen doet goed festival in park Vollenhove. Om de mooie activiteiten in deze wijk aan een bredere groep te laten zien en te kijken hoe ze de komende jaren kunnen worden gecontinueerd.

5. SPIN-OFF VAN GROEN DOET GOED

Naast deze zichtbare aantallen in de vorige hoofdstukken, is er een veel grotere spin-off: de bereikte groep is groter en heeft vaker in de natuur gespeeld dan alleen bij de geprogrammeerde activiteiten. Elke gemeente heeft deze zogenoemde spin-off beschreven.

Amersfoort

Bij de start van Groen doet Goed wensten de netwerkpartners al meer groene schoolpleinen voor Amersfoortse kinderen. Destijds waren nog bijna alle 55 schoolpleinen in Amersfoort stenig en grijs. Het vergroenen van zoveel schoolpleinen vraagt om grotere investeringen dan vanuit Groen doet Goed beschikbaar waren. Het netwerk besloot het budget van Groen doet Goed in te zetten om meer kinderen vaker buiten te laten spelen op de bestaande groene plekken binnen en buiten de stad. Voor onze wens om meer schoolpleinen te vergroenen gingen we op zoek naar andere mogelijkheden. En met succes. In 2022 zijn 12 schoolpleinen verder vergroend en klimaatadaptief gemaakt, onder andere door zo'n 5000 m² tegels te verwijderen. Daarbij ging het om 8 'donkergroene' pleinen, waarbij de nadruk lag op het vergroenen en natuurlijk spelen, en 4 'lichtgroene' pleinen, waarbij het voornamelijk om klimaatadaptieve maatregelen en een groene omlijsting ging. In de afgelopen jaren zijn in totaal 34 schoolpleinen groener en klimaatbestendiger ingericht, en zijn nog eens 4 beter ingerichte schoolpleinen in uitvoering. Daarbij hebben de scholen zelf een grote rol

gespeeld bij het ontwerp en de realisatie.

De Ronde Venen

De natuurspeelplek in het Speelwoud in Wilnis wordt verder uitgebreid, daarbij gesteund door de gemeente. Tijdens vakanties worden hier door de werkgroep natuurspeelplekken De Ronde Venen activiteiten georganiseerd en ook De Woudreus maakt voor onderwijsactiviteiten gebruik van deze locatie o.a. voor de Buitenlesdag. Met het aanbieden van activiteiten op locaties hopen we dat de deelnemers geïnspireerd raken om zelf naar buiten te gaan en vriendjes en vriendinnetjes daarin mee te nemen.

De samenwerking met Ouderslokaal (Natuurbeleving voor de allerkleinsten) krijgt een structureel karakter. Bedoeling is dat zij wekelijks naar de Woudreus komen (o.a. voor natuurbeleving en spelen in de tuin en in het Speelwoud), zodat de jonge ouders ontdekken hoe waardevol, leuk en gezond het is om met hun kinderen naar buiten te zijn. Ook de samenwerking met het Eiland van Hein en Roots buitenavonturen zijn veelbelovend om in de toekomst nog meer kinderen naar buiten te krijgen.

Houten

We merken dat het bereik van de doelgroep steeds groter wordt. De volgers van de facebookpagina Groen doet goed Houten groeit nog steeds. Dat geldt ook voor het aantal abonnees op de nieuwsbrief van NME/ Groen doet goed. We werken eraan om de communicatie op een steeds hoger niveau te krijgen en zo het bereik steeds verder te vergroten. Verder worden de activiteiten over het algemeen goed bezocht. Waar we in het verleden nog wel eens een activiteit geannuleerd werd vanwege te weinig aanmeldingen, is dat nu niet meer het geval. Er is zelfs al wel eens met reservelijsten gewerkt. (Groot)ouders maken nog steeds graag gebruik van de Kaboutertuin rondom het NME-centrum. Verder is het hele idee achter het project Ontdek de Keercamp is dat er een spin-off plaatsvindt. De bedoeling is dat de kinderen later nog eens terug komen met broertjes, zusjes, vriendjes om de Keercamp verder te ontdekken. Spontaan haakte 1 van de partners van Groen doet goed aan met een activiteit bij een buurt evenement. Hierbij werden o.a. kalenders van Groen doet goed uitgedeeld. Dit soort kansen willen we in 2023 ook pakken.

Leusden

De Buitenspeelkaart is enthousiast ontvangen. Snel daarna werden door andere nieuwe plekken aangedragen. Hieruit is het idee ontstaan om de Buitenspeelkaart digitaal te maken. Op deze wijze zijn nieuwe locaties toe te voegen en kunnen veranderingen altijd meegenomen worden. De digitale buitenspeelkaart wordt in 2023 ontwikkeld en zal te vinden zijn op de website van De Groene Belevens.

Nieuwegein

Een mooi voorbeeld van verbinden met wat er binnen Nieuwegein aanwezig is wat er op ons pad komt is het project 'Vergroenen voortuinen Vreeswijk'. Jaarlijks vindt het maatschappelijke evenement 'de Beursvloer' plaats. Een mooie kans om Groen doet Nieuwegein Goed te promoten. Dat hebben we op een ludieke manier onder een 'groene' paraplu gedaan. Hierdoor kwamen we eenvoudig in gesprek met andere partijen, waardoor meerdere waardevolle groene matches uit zijn ontstaan. Het prachtige initiatief 'Vergroenen voortuinen Vreeswijk' van wijknetwerk Vreeswijk, kwam op ons pad. Het ontwikkelt zich als een integrale samenwerking tussen Samen Duurzaam Nieuwegein, Stichting Reinaerde, Klimaatadaptatie, het wijknetwerk Vreeswijk en Groen doet Nieuwegein Goed. Vergroenen is niet alleen een thema voor volwassenen, maar juist ook om samen met de (klein)kinderen met een educatieve belevingsactiviteit in hun eigen buurt op te pakken. Ook de andere groene matches dragen positief bij om ons netwerk verder uit te breiden, zodat steeds meer (klein)kinderen met educatieve natuurbeleving in contact komen. Kinderdagcentrum 'Skippy' Reinaerde voor kinderen met dagbehandeling, Nieuwegeins vluchtelingenwerk voor Oekraïense kinderen en moeders. In de bibliotheek komt een extra buitenbalie uitgiftepunt.

Wijk bij Duurstede

Met name door de aanleg van natuurlijke speelplekken in het openbare groen van de gemeente zien we veel meer kinderen lekker buiten spelen met (groot)ouders die zelf ook lekker meedoen bij het bouwen van dammen en graven van geulen. Ook het vergroenen van schoolpleinen en het aanleggen van (buurt) moestuinen stimuleert kinderen en volwassenen om meer naar buiten te gaan en dan ook langer buiten te blijven dan voorheen. Er is altijd wel iets te zien of te doen en te ontdekken. En het is vlakbij, in de eigen buurt, op het eigen schoolplein, bij bestaande speelplekken. Een extra stimulans komt daar nog bovenop. Ook het beheer en onderhoud van de natuurlijke speelplekken en de school(moes)tuinen wordt samen met kinderen en volwassenen verzorgd. Dat biedt weer een kans om naar buiten te gaan.

Utrecht

Buitenspelen is in Overvecht toegenomen. Kinderen weten beter wat ze buiten kunnen ondernemen en zijn daar vaker te vinden. En dan is vrij spelen wat ze doen. Dat is een verdienste van onder andere de Avonturenclub. Spelen gebeurt ook meer in het Noorderpark en Gagelbos; gebieden die bij steeds meer omwonenden bekend zijn en gebruikt worden. Daar is echt een groei van het aantal gebruikers te zien.

Woerden

De natuurspeelweide op landgoed Bredius blijft druk bezocht (bijdragen van Groen doet goed voor ontwerp en aanleg in eerdere jaren). In de kinderboekenweek is deze locatie ook ingezet en uit de evaluatie bleek dat we weer een nieuwe doelgroep bereikt hebben die vaker naar deze plek gaat komen. Naast het aanbieden van activiteiten op locatie, proberen we vooral ook te inspireren om zelf naar buiten te gaan.

Zeist

De natuurspecials van het Speelbos in Vollenhove en Zeist-West zijn onderdeel van de wekelijkse speelbossen die Sportief Zeist in deze wijken organiseert. De buurtsportcoaches zijn zelf ook bij de natuuractiviteiten aanwezig en zijn regelmatig verrast door het succes van vaak eenvoudige activiteiten. Door de kunst een beetje af te kijken integreren ze de natuurlijke omgeving ook vaker bij hun sport- en spel. Het feit dat de speelbosactiviteiten uitgevoerd worden in twee parken in de buurt van waar de meeste deelnemende kinderen wonen, nodigt uit om deze gebiedjes ook zelf op te zoeken om er te spelen en te ontdekken.

GRōen DOET Goed